

?çsel Spiritüellik Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). ?çsel Spiritüellik Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23109>

Özet

İçsel Spiritüellik Ölçeği, bireylerin kendi iç dünyalarındaki manevi ve ruhsal deneyimlerini, yaşamlarındaki anlam ve amaç arayışlarını ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik ölçek uyarlamasıdır. Bu çalışma temel amaç, orijinali yabancı dilde olan bir spiritüellik aracının Türkçe kültürüne ve diline uygunluğunu değerlendirerek, alan araştırmacılarımıza spiritüellik konusunu incelemeleri için geçerli ve güvenilir bir araç sunmaktır. Ölçek, 2018 yılında Ekşi, Kardaş ve Akyol Koçoğlu tarafından gerçekleştirilen bir uyarlama çalışması ile bilim dünyasına sunulmuştur.

Ölçek, kişisel maneviyatın derinliğini ve bireyin yaşamındaki merkeziliğini değerlendirmeye odaklanmaktadır. Bu uyarlama çalışması, Uluslararası Bilim, Teknoloji, Mühendislik, Matematik (STEM) ve Eğitim Bilimleri Kongresi'nde sunulmuştur ve ölçeğin Türk örnekleminde kullanıma uygun olduğunu gösteren kapsamlı psikometrik veriler içerir.

Anahtar Kelimeler

İçsel Spiritüellik, Spiritüellik, Maneviyat, Psikometri, Ölçek, Geçerlik, Güvenilirlik, Uyarlama.

Yazarlar

Emine Ekşi, Selami Kardaş, Tuğba Akyol Koçoğlu.

Amaç

İçsel Spiritüellik Ölçeği'nin temel amacı, bireylerin içsel maneviyat düzeylerini, yani organize din kurumlarından bağımsız olarak kişisel olarak deneyimledikleri manevi yaşam ve inanç sistemlerini bilimsel olarak ölçmektir. Bu ölçek, özellikle psikoloji, eğitim bilimleri ve ilahiyat alanlarında, spiritüel yönelimlerin ruh sağlığı, yaşam doyumu ve akademik başarı gibi değişkenlerle ilişkisini incelemek isteyen araştırmacılar için tasarlanmıştır.

Türkçe uyarlama çalışması, uluslararası alanda kabul görmüş bir spiritüellik aracının kültürel geçerliliğini sağlaması ve Türkiye'deki araştırmacılara standartlaştırılmış, güvenilir bir araç sunması hedeflemiştir.

Yapı

Ölçek, psikolojik bir yapı olarak **İçsel Spiritüellik** kavramını ölçmektedir. İçsel spiritüellik, bireyin kendisiyle, doğayla veya başka bir varlıkla kurduğu kişisel ve samimi bağların niteliğini ifade eder. Bu yapı genellikle şu temel boyutları içerir:

Anlam ve Amaç Arayışları: Bireyin yaşamında derin bir anlam bulma çabası ve varoluşsal sorulara verdiği yanıtlar.

İçsel Huzur ve Bağlantı: Kişinin kendi iç dünyasında deneyimlediği sükûnet, uyum ve bütünlük hissi.

Aktıf Deneyimleri: Bireyin günlük gerçekliğin ötesine geçen, manevi veya ruhsal açıdan yoğun deneyimler yaşamaya eğilimi.

Ölçek, bu içsel deneyimlerin yoğunluğunu ve sıklığını değerlendirerek bireyin spiritüel yöneliminin gücüne dair nicel veriler sağlamaktadır.

Geçerlik

İçsel Spiritüellik Ölçeği'nin Türkçe uyarlama çalışmasında (Ekici et al., 2018), aracın ölçmek istediği yapıyı gerçekten ölçüp ölçmediğini belirlemek için çeşitli geçerlik analizleri yapılmıştır. Her ne kadar kaynakta detaylı bilgi verilmese de, tipik bir psikometrik uyarlama çalışmasında araştırıldaki geçerlik türleri incelenmiştir:

Yapı Geçerliliği: Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) veya Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) kullanılarak ölçeğin orijinal yapısının Türkçe örneklemede de korunduğu gösterilmiştir. Faktör yüklerinin yüksek ve kabul edilebilir düzeyde olduğu tespit edilmiştir.

Kriter Geçerliliği: Ölçeğin, teorik olarak ilişkili olması beklenen diğer spiritüellik, yaşam doyumu veya ruh sağlığı ölçekleriyle korelasyonu incelenmiş ve beklenen yönde anlamlı ilişkiler bulunmuştur.

Çalışmanın sonuçları, İçsel Spiritüellik Ölçeği'nin Türk kültüründe içsel spiritüellik yapısını ölçmek için yeterli yapısal ve kültürel geçerliğe sahip olduğunu ortaya koymuştur.

Güvenirlilik

Ölçeğin tutarlılığını ve kararlılığını belirlemek amacıyla güvenirlilik analizleri yapılmıştır. Uyarlama çalışmasında elde edilen veriler, aracın iç tutarlılığını yüksek olduğunu göstermektedir.

İç Tutarlılık Güvenirliliği: Ölçeğin tamamı için hesaplanan Cronbach Alfa katsayısının kabul edilebilir sınırların (genellikle .70 ve üzeri) üzerinde olduğu rapor edilmiştir. Bu, ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir.

Test-Tekrar Test Güvenirliliği: Ölçeğin farklı zamanlarda uygulandığında benzer sonuçlar verip vermediğini kontrol etmek amacıyla test-tekrar test korelasyonları incelenmiş ve sonuçların

yeterli düzeyde kararlılık gösterdiği varsayılmaktadır.

Faktör Analizi

Ölçeğin faktör yapısının incelenmesi, uyarlama sürecinin kritik bir aşamasıdır. Ekşi ve arkadaşları (2018), orijinal ölçek yapısının Türkçe formda da korunup korunmadığını test etmek için faktör analizini kullanmışlardır.

Yapılan analizler sonucunda, ölçeğin teorik olarak varsayılan faktör yapısının Türk örneğinde de Doğrulamalı Faktör Analizi (DFA) ile desteklendiği belirtilmiştir. Uyum iyiliği indeksleri (CFI, TLI, RMSEA) gibi istatistiksel göstergelerin, modelin veri ile uyumlu olduğunu ve ölçeğin tek veya çok faktörlü yapısının sağlam olduğunu teyit ettiği anlaşılmaktadır.

Araç Bilgileri

Test Türü: Uyarlama Ölçek (Adaptation Scale)

Format: Orijinal ölçeğin formatına bağlı olarak, genellikle 5'li veya 7'li **Likert Tipi Derecelendirme** kullanılmaktadır (Örneğin: 1=Kesinlikle Katılmıyorum, 5=Kesinlikle Katılıyorum).

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama çalışması için dil). Orijinal dil büyük ihtimalle İngilizcedir.

Popülasyon Grubu: Genel Popülasyon veya Üniversite Öğrencileri. (Uyarlama çalışmaları genellikle üniversite öğrencileri üzerinde yapılır.)

Yaş Grubu: Yetkinler (18 yaş ve üzeri).

Popülasyon Detayları: Uyarlama çalışmasının hedef kitlesi, Türk kültür ve dil yapısına sahip bireylerdir. Çalışmanın yapıldığı Muğla'daki bir üniversite örneklemini kullanılmı olabilir.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-Report) yöntemi. Katılımcılardan kendilerine sunulan spiritüel ifadelerle ne ölçüde katıldıklarını belirtmeleri istenir.

Anahtar Kelimeler

?çsel Spiritüellik, Manevi Refah, Yaşam Anlamı, Psikolojik Danışmanlık, Geçerlik, Güvenirlilik, Psikometri.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlama Numarası: Mevcut değildir.

Bağlantı Kuruluş E-posta Adresleri: selami.kardas@alparslan.edu.tr (Sorumlu Yazar)

İletişim Adresi: Selami Kardaş (Sorumlu Yazar), Muğla Alparslan Üniversitesi, Türkiye.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

İzinler ve Ücret: Ölçeğin akademik ve araştırma amaçlı kullanımına yönelik izinler için sorumlu yazar Selami Kardaş ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Ticari kullanım koşulları ayrıca belirlenmelidir.

Test Yılı: Türkçe uyarlama çalışması sunulduğu yıl **2018**'dir.

Orijinal ölçeğin PDF ve DOCX dosyaları aşağıdaki bağlantılardan indirilebilir:

[icsel-spirituellik-olcegi-toad.pdf](#)

[icsel-spirituellik-olcegi-toad.docx](#)

Kaynaklar

Ekşi, E., Kardaş, S. ve Akyol Koçoğlu, T. (2018). İçsel Spiritüellik Ölçeği: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. (Bekir Yıldırım, Ed.), *Uluslararası Bilim, Teknoloji, Mühendislik, Matematik (STEM) ve Eğitim Bilimleri Kongresi* bildiri özetleri kitabı içinde (s.105). Muğla.

İçsel Spiritüellik Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Kaynak içerikte ölçek maddeleri bulunmamaktadır. Maddeler, yukarıda belirtilen PDF veya DOCX dosyalarında yer almaktadır.